

ਦਇਆ ਚੌਧਰੀ ਜੇ.

ਐੱਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਐੱਲ.ਆਰ. ਐੱਸ. ਰਾਹੀਂ -

ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ @ ਕਵਲਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ -

ਜਵਾਬਦੇਹ

2016 ਦਾ RSA ਨੰ.1912

ਮਈ 05, 2017

(A) ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 - S.5 - ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ - ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਆਹ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਤੋਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਹਾਂ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਆਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। . ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4 ਸਿਸਟਰ ਸਰਿਤਾ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਕੂਲੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੋਟੋਆਂ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ। PW6-ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ - ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹਿਵਾਸ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 - ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ - ਮੋਹੀਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 12)

(B) ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 - ਪਹਿਲੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ, ਜਾਇਜ਼ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਚੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਚੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਵੇ।

(ਪੈਰਾ 13)

(C) *ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 - S.16 - ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਵਿਰਾਸਤੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।*

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ , ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

(ਪੈਰਾ 20)

ਅਨੁਪਮ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਦਇਆ ਚੌਧਰੀ, ਜੇ.

(1) ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) L.Rs ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03.01.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 01.11.2014 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(2) ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਦੀ ਵਜੂਲੀ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਐਕਟ, 1956') ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2-ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2-ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹਾਕੀ ਕੋਚ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। ਉਹ 13.10.2004 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ, ਜਨਰਲ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ, ਲੀਵ ਕੈਸ਼ਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ-ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ 2005 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 03.01.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੰ. 2 ਨੂੰ 10,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ।

@

5

KAWALDEEP KAUR AND ANOTHER (Daya Chaudhary J.)

ਬਹੁਮਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਨੰਬਰ-1-ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਵਿਆਹ 07.03.2000 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਅਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਉਕਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਆਹ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੀ ਸਵੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਥ।

(3) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 01.11.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(4) ਹੁਣ ਇਹ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਐੱਲ.ਆਰ.ਐੱਸ. ਬਚਾਓ ਪੱਖ-ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ।

(5) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ/ਪਿਤਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਆਹ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਦੋ ਬੱਚੇ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

(6) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ।

(7) ਮੁਦਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ , ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(8) ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮੁਦਈ-ਉਲਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਵੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ: -

1. ਕੀ ਮੁਦਈ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਦਰ 'ਤੇ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ.
2. ਕੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
3. ਕੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
4. ਰਾਹਤ.

(9) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਧਵਾ ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰ ਨਾਬਾਲਗ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੋਜ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ. 14 ਤੋਂ 17 ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

“14. ਮੈਨੂੰ Id ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਵਿਆਹ 7.3.2000 ਨੂੰ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦਾ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੀ ਸਵੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

15. ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਸਾਲ 2000-01 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਲੱਭਦਾ ਹਾਂ। PW8/5 ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਖੇਵਟ ਨੰ.542, ਖਤੌਨੀ ਨੰ.1227, 1229, 1230, 1231, ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ 1/4 ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ।

ਖੇਵਟ ਨੰ: 564 ਅਤੇ ਖਤੌਨੀ ਨੰ: 1345,

1346, ਖੇਵਟ

ਨੰਬਰ 542 ਖਤੌਨੀ ਨੰ.1232, ਖੇਵਟ ਨੰ.564 ਖਤੌਨੀ ਨੰ.1344 ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਪਿੰਡ ਚੁੰਨਿਆ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਦਬਸਤ ਨੰ.203 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉੱਕਤ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ। ਮੈਨੂੰ ਸਾਲ 2005-06 ਸਾਬਕਾ PW8/6 ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਕਿ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਵੀ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ। ਸੇਲ ਡੀਡ Ex.PW8/1 ਦੀ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਕੰਬੋ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ 27.9.95 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੂਰਵ ਪੁੱਤਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਹਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਬੋਗ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਹੁਣ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3

16. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਸਨ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਹਤ

17. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ 5000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਾਲ 2005 ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 20.9.2010 ਦੇ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ 3000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅੰਤਰਿਮ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ 8-9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ

ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਨੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵਧਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਰੌਕੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਹਿ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮਾਮੂਲੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਨਾਲ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਛੱਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਉਮਰ ਹੁਣ 13 ਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਦਈ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ 3000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ 10,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ। ਮਹੀਨਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਐਲਆਰਐਸ ਰਾਹੀਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ/ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ 1-1-05 ਤੋਂ @ 3000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਡਿਕਰੀ ਤੱਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਵਿੱਖੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ @ 10,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ, ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਸੰਕਲਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।"

(10) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“17. ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੈ, ਉਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਹਿਵਾਸ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਫੋਟੋਆਂ Ex.PW6/1 ਤੋਂ Ex.PW6/3 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ Ex. PW6/4 ਤੋਂ Ex.PW6/5, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ PW2 ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਇਛੁੱਕ ਗਵਾਹ ਹੈ। . ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸਦੀ ਅਸਲੀ ਭਤੀਜੀ ਹੈ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ 7.3.2000 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੀ ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪਤਾ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 16.2.2002 ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਆਹ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੀਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ 6-7 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਮਿਹਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਆਹ ਟੁੱਟਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਵਿਆਹ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਸੀ। ਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਵਿਆਹ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਵਿਆਹ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਵਿਆਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੱਕ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ PW1 ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, PW4 ਸਿਸਟਰ ਸਰਿਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਕੂਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪੀਡਬਲਯੂ6 ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਸਵੀਰਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹਿਵਾਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ **ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੜਸੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ**

ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਿਸ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1993 (ਸਪੱਲ.) ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੇਸ 340, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਚੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

18. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਊ.7 ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਇਕ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਐਕਸ.ਡੀ.ਐਕਸ. ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਮਹਿਣ ਸਿੰਘ ਅਜੀਤ ਹੈ। ਸਿੰਘ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 27 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਦੇਸ਼ 41 ਨਿਯਮ 27 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1-ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਮਹੀਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਮਹੀਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਹਿਵਾਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2-ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਮਹੀਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤਕ- ਮੀਹਾਂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲੰਬੇ ਸਹਿਵਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ

@

1

KAWALDEEP KAUR AND ANOTHER (Daya Chaudhary, J.)
ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(12) ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਆਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ-2-ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1-ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.4-ਸਿਸਟਰ ਸਰਿਤਾ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਕੂਲੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। PW6-ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਮਹੀਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2-ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਮਹੀਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(13) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਚੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ।

(14) ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਕੜਸੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਿਸ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ**¹।

(15) ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।

ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਦਮਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਭਰਤ ਮਥਾ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ।** ਬਨਾਮ ਆਰ. ਵਿਜਯਾ ਰੇਗਨਾਥਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.²

(16) **ਐਸਪੀਐਸ ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ** ਬਨਾਮ **ਸੂਰਤਯਨ @ ਅੰਡਾਲੀ ਪਦਯਾਚੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ**³ ਵਿੱਚ , ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(17) ਵਿੱਚ **ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ PEK ਕਾਲਿਆਨੀ ਅੰਮਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.** ਬਨਾਮ **ਕੇ. ਦੇਵੀ ਅਤੇ**

ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ⁴ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ।

(18) **ਜੀਨੀਆ ਕੀਓਟਿਨ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ** ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ **ਕੁਮਾਰ ਸੀਤਾਰਾਮ ਮਾਂਝੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.** ⁵ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

“4.....ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਆਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਜਨਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ. ਬਹੁ-ਵਿਆਹ, ਜੋ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪਕੜ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜਾਇਜ਼ ਸਮਝ ਕੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਝੱਲਣੇ ਪਏ। ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 16 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਅਤੇ ਨੇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਉਕਰਦੀ ਹੋਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੱਕ। ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

5. ਜਿਥੇ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣ ਕੇ ਪੀੜਤ ਹੋਣਗੇ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 16 ਲਈ ਤਰਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਨੁਮਾਨਤ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੀਕੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ.....”

(19) ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ

ਵਿਮਲਬੇਨ ਅਜੀਤਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ *ਵਤਸਲਬੇਨ ਅਸ਼ੋਕਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ*⁶ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ *ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ* ਬਨਾਮ *ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ*,⁷

(20) ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

(21) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਬਰਿਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ